

allerede tidligere havde gjort Skridt i denne Retning og havde været betænkt paa at gjøre denne Forandring; thi vi vilde da have haart friere Hender. Hvad der gjør vor Stilling endnu uheldigere i dette Dødblik, er den Omstændighed, at der ikke gives noget univertelt Møntsystem, hvortil vi kunne gaa over. De Forsøg, der have været gjort paa at skabe et univertelt Møntsystem, ere, som bekendt, ikke lykkedes. Forsøget paa at faae Frankens gjort til almindelig Regningsenhed i Europa var allerede bristet inden den fransk-tydske Krig, og efter at det tydske Rige har antaget en særegen Regningsenhed, maa det siges, at Udfigterne for Frankens ere svagere end tidligere. Der er 3 Møntsystemer i Europa, om hvilke der kunde være Tale, nemlig det engelske, det franske og det tydske, men intet af dem har for Dødblikket Udsigt til at blive almindeligt, og om noget af dem i en senere Fremtid skulde kunne faae Udsigt dertil, skal jeg ikke kunne udtale mig om. Der er forskellige Meninger om, hvilke Udfigter der er til, at der i en nær Fremtid vil blive skabt et almindeligt Møntsystem i Europa; men hvilken Mening man end har derom, maa dog Enhver indvise, at disse Meninger mere støtte sig paa subjektive Grunde end paa noget foreliggende. I denne dobbelte Omstændighed, at vi skulde gjøre Overgangen til Guldmonnfoden, idet vi ikke kunne opfatte det uden at udsætte os for søjelige Tab, og at der ikke er noget almindeligt Møntsystem, hvortil vi kunne gaa over, ligger Vanskeligheden for os. Dersom der var et almindeligt Møntsystem, vi kunde vælge, vilde der utvivlsomt være Opfordring til at gjøre Overgangen til et saadant; thi det maa medføre ganske betydelige Fordele for et Land, og navnlig for et lille Land, at det, idet det gjør en saadan stor Forandring, kan gaa over til et Møntsystem, som er antaget af alle Stater, med hvilke det staar i Handelsforbunden. Desværre foreligger som sagt denne Mulighed ikke for os, og under saadanne Omstændigheder turde det være rettest for en mindre Stat at foretage Overgangen til Guldmonnfoden uden at forandre sit Møntsystem eller i alt Fald uden at foretage nogen væsentlig Forandring dert. Det vilde derfor være naturligt, at Danmark, hvis det stod alene, kun forandrede sin Sølvdaler til en Gulddaler, thi det vilde derved holde sig en Mulighed aaben for at kunne gaa over til et hvilket som helst andet System, som i en Fremtid maatte faae Afslutning. Naar imidlertid Udvalget har troet at kunne slutte sig til den foreliggende Møntkonvention, er det, fordi den Forandring i vort nuværende Møntsystem, der foreslaas, er saa ringe, at Fordelene derved vistnok maa opveie de Ulemper, som den maa medføre. Det maa dog ikke overses, at Forandringen i Virkeligheden medfører Ulemper for Danmark, ligesom det er blevet gjort gjældende fra de to andre Staters Side, at der derved ogsaa indtræder Ulemper for dem. Jeg skal ikke

her angstelig afveie, for hvilket af de 3 Lande Ulemperne vilde være størst — desfra skal jeg vel afholde mig — men jeg skal kun anføre et enkelt eller maaste et Par enkelte Momenter, som kunne vise, at de muligen ere rettelig fordelte. Det er gjort gjældende i Møntkommissionen, at Sverrig vilde faae store Ulemper af, at det maatte nedfatte sin Mønt med 0,7 pCt., og dette vilde urettelig være et ikke ubetydeligt Offer, for Sverrig, dersom det i Virkeligheden maatte bringes; men Forholdet har forandret sig paa den Maade, at Sølvprisen er dalet og Guldprisen steget saaledes, at det Værdiforhold mellem Sølv og Guld, som blev lagt til Grund ved Møntkonventionens Affattelse, nemlig 1: 15,70, har forandret sig til Gunst for Sverrig. Forholdet kan naturligvis ikke angives aldeles nøiagtigt; men Sølv har stadig siden den Tid været billigere, medens Guld har været dyrere, end det nævnte Forhold udtrykker, og derved vil det Offer, som Sverrig bringer til den ene Side, rimeligvis ikke blive større, ja maaste endog mindre end det Offer, som Norge og navnlig Danmark vil komme til at bringe til den anden Side; thi Norges Mønt ligger mellem Sverrigs og Danmarks, skjøndt rigtignot nærmere ved den danske end ved den svenske. I Øvrigt er som bekendt det System, som nu her foreslaas os, indrettet aldeles i Overensstemmelse med det i Sverrig gjældende. For Norges Vedkommende vil en Fordel opnaas i Sammenligning med, hvad der vil fremkomme for os, derved, at Norge vil kunne bruge sin Sølvskillemønt, navnlig de 2 vigtigste Mønter, nemlig 12- og 3-Skillingen, der vilde komme til at svare til 40 og 10 Dre. Disse Mønter vil Norge kunne bruge i det nye System, uden at det behøver at foretage eller i alt Fald at fuldbende nogen Ommontering før 1881; hvorimod Danmark maa ommontere hele sin Skillemønt, der ikke passer i det nye Møntsystem. Det var disse enkelte Momenter, jeg vilde fremhæve, men jeg maa ikke tøve med at tilføie, at ingen af de Ulemper, der vilde fremkomme, for noget af de 3 Riger har synderlig Betydning, og at Ulemperne rimeligvis for alle 3 Riger fuldkommen vilde blive opveiede ved Fordelene ved Forandringen, Naar jeg nu særlig skal betragte Sagen fra Danmarks Synspunkt — thi jeg vil nødig udtale mig nærmere om, hvorledes den maa opfattes fra de andre Staters Synspunkt — vil der for det Første være den Fordel, at vi komme over til Guldmonnfoden uden nogen væsentlig Forandring i vor Regningsenhed, men dog i Forbindelse med to andre Stater, saaledes at det ikke bliver den ganske lille Stat Danmark alene, der antager en ny Guldmonnt, men at det sker i Forbindelse med to andre Stater. Disse tre Stater vilde vel ikke tilsammen være saa store som en Stormagt i Europa, men de vilde dog have nogen Betydning, og det vil skaffe vor nye Guldmonnt bedre Indgang paa Verdensmarkedet, naar den repræsenterer 3 Folk paa